

The Application of assessment results according to educational quality criteria for operation excellence (EdPEX) for Improvement of Organization Performance. Case study: Office of Learning support and academic services

Boonyaraksa Athaphan¹

¹ The Office of Learning Promotion and Academic Services, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage, Pathum Thani Province

Abstract

This mixed-methods research aimed to 1) design an integrated plan combining organizational operations with Education Criteria for Performance Excellence (EdPEX), and 2) analyze the results of implementing these educational quality assessment criteria. Key informants were purposively selected from the 12 staff members of the Office of Learning Promotion and Academic Services at Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage, Pathum Thani Province. Research instruments included interviews and questionnaires, with data analyzed using mean, standard deviation, and content analysis.

The research findings revealed that: 1) The integrated plan-combining organizational operations with EdPEX-focused on ensuring alignment and integrating the seven EdPEX categories with the strategic and action plans of the Office of Learning Promotion and Academic Services. The plan comprised: 1.1) Organizational context analysis and leadership (Category 1), 1.2) Strategic plan formulation and integration (Category 2.1), 1.3) Cascading strategic plans into action plans (Category 2.2), 1.4) Driving work systems and data management (Categories 4 and 6), and 1.5) Evaluating results for breakthrough improvements (Category 7). 2) Personnel rated the overall implementation at the highest level of importance (mean score of 4.62).

Keywords: Application, Education Criteria, Improving Performance

**การประยุกต์ใช้เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx)
ในการปรับปรุงผลการดำเนินงานขององค์กร กรณีศึกษา: สำนักส่งเสริมการเรียนรู้
และบริการวิชาการ**

บุญรักษา อรรถพันธ์¹

¹ สำนักส่งเสริมการเรียนรู้และบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ออกแบบแผนบูรณาการของหน่วยงาน และเกณฑ์คุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ และ 2) ศึกษาวิเคราะห์ผลการนำเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การศึกษา ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจะจงเลือกจากบุคลากรของสำนักส่งเสริมการเรียนรู้และบริการวิชาการ ของ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี จำนวน 12 คน เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนบูรณาการแผนหน่วยงานและเกณฑ์คุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (EdPEx) เป็นแผนการบูรณาการการดำเนินงาน EdPEx ระดับหน่วยงาน ที่มุ่งเน้นการสร้าง ความสอดคล้องไป ในแนวทางเดียวกัน และ การบูรณาการระหว่างเกณฑ์ EdPEx ทั้ง 7 หมวด เข้ากับแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ ของสำนักส่งเสริมการเรียนรู้และบริการวิชาการ (สสร.) ประกอบด้วย 1.1) การวิเคราะห์บริบทองค์กรและการ นำองค์กร (หมวด 1) 1.2) การจัดทำและบูรณาการแผนกลยุทธ์ (หมวด 2.1) 1.3) การถ่ายทอดแผนกลยุทธ์สู่ แผนปฏิบัติการ (หมวด 2.2) 1.4) การขับเคลื่อนระบบงานและการจัดการข้อมูล (หมวด 4 และ หมวด 6) 1.5) การประเมินผลลัพธ์เพื่อการปรับปรุงแบบก้าวกระโดด (หมวด 7) 2) บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับความสำคัญสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.62)

คำสำคัญ: การประยุกต์ใช้, เกณฑ์คุณภาพการศึกษา, ปรับปรุงผลการดำเนินงาน

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้ ทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ โดยสถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการผลิตและพัฒนากำลังคน ตลอดจนการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคม และชุมชนท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) มีนโยบายมุ่งมั่นที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยให้ทัดเทียมและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล จึงได้นำเครื่องมือพัฒนาคุณภาพที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล คือ Education Criteria for Performance Excellence (EdPEX) มาปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของการบริหารจัดการการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เกณฑ์ EdPEX เป็นกรอบมาตรฐานเดียวกับ Thailand Quality Award (TQA) อีกทั้ง กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) และ/หรือสำนักงานปลัดกระทรวง อว. (สป.อว.) มีนโยบายหลักในการขับเคลื่อนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาไทย โดยนำเกณฑ์ EdPEX มาใช้เป็นกรอบมาตรฐานในการประกันคุณภาพและการพัฒนาองค์กรสู่ระดับสากล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปลี่ยนรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาแบบเดิมๆ สู่การบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง พร้อมทั้งยกระดับมหาวิทยาลัยไทยให้แข่งขันและเทียบเคียงได้กับมาตรฐาน โดยเน้นการประเมินเพื่อพัฒนาปรับปรุงจุดอ่อน และค่อยๆ ขุดจุดแข็ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญดังกล่าว และได้นำเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ EdPEX มาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2563 เป็นต้นมา โดยมุ่งเน้นให้หน่วยงานสนับสนุนสามารถยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศ การนำเกณฑ์ คุณภาพการศึกษา การศึกษา เพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ทั้ง 7 หมวด (การนำองค์กร กลยุทธ์ ลูกค้า การวัดวิเคราะห์ และจัดการความรู้ บุคลากร กระบวนการ และผลลัพธ์) มาใช้เป็นแนวทางนี้ จะช่วยให้เกิดการปรับปรุงการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และเพิ่มประสิทธิผล/ขีดความสามารถโดยรวมของสถาบัน

สำนักส่งเสริมการเรียนรู้และบริการวิชาการ (สสร.) ได้มีการตรวจประเมินการศึกษาภายในตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ EdPEX ผ่านระบบ Smart-Ex ในองค์ประกอบของการประเมินทั้ง 7 หมวด ในช่วงแรกของการดำเนินงาน (2564) คณะกรรมการไม่สามารถเห็นกราฟผลลัพธ์ทำให้ได้คะแนน 100 คะแนนจาก 1,000 คะแนน อย่างไรก็ตาม จากผลการศึกษาวิเคราะห์ผลคะแนนการดำเนินงานด้านกระบวนการและผลลัพธ์ของ สสร. พบว่า ในปีการศึกษา 2566 สสร. มีคะแนนรวมเท่ากับ 121.25 แล

มีระดับคะแนนส่วนใหญ่อยู่ใน Brand 1 ในปีการศึกษา 2567 สำนักส่งเสริมการเรียนรู้และบริการวิชาการ มีคะแนนรวมเพิ่มขึ้นเป็น 181.25 แต่ระดับคะแนนยังคงอยู่ใน Brand 2 ซึ่งการมีคะแนนรวมที่ไม่สูงนักและอยู่ใน Brand ต่ำ ผลการประเมินยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศอย่างชัดเจน ช่วงแรกของการดำเนินงานพบปัญหาในหลายมิติ เช่น บุคลากรยังไม่เข้าใจเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศอย่างแท้จริง อีกทั้งการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ แม้ว่าทางมหาวิทยาลัยจัดอบรมในหลายๆ หมวด ที่ผ่านมาจากการสรุปรายงานผลการดำเนินงานประกันคุณภาพพบว่า สำนักส่งเสริมการเรียนรู้และบริการวิชาการยังไม่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศเท่าที่ควร อีกทั้งเป้าหมายบางตัวชี้วัดของหน่วยงานยังไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพของหน่วยงาน จากสภาพและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาสู่ความเป็นเลิศตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEx) ทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญที่ควรพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ภายใต้กรอบและนโยบายของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กระทรวง อว.) และกรอบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย มาเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ในการดำเนินการปรับปรุงผลการดำเนินงาน โดยเฉพาะในด้านกระบวนการและผลลัพธ์ แสดงให้เห็นถึงการดำเนินงานของกระบวนการต่างๆ ที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และการวางระบบการติดตามผลการดำเนินงานที่ครอบคลุมทุกพันธกิจ เพื่อให้สามารถเห็นการเปลี่ยนแปลงของการดำเนินงานและผลลัพธ์ที่ชัดเจนและดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อออกแบบแผนการบูรณาการแผนหน่วยงานและเกณฑ์คุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (EdPEx)
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลการนำเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (EdPEx) มาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research)

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลสำคัญเจาะจงเลือก (Purposive Sampling) จากบุคลากรของสำนักส่งเสริมการเรียนรู้และบริการวิชาการที่มีบทบาทเป็นคณะกรรมการดำเนินงาน EdPEx และมีประสบการณ์ด้านประกันคุณภาพมากกว่า 3 ปี จำนวน 12 คน

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย มีดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์สำหรับออกแบบแผนการบูรณาการแผนหน่วยงานและเกณฑ์คุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (EdPEx) จำนวน 10 ข้อ
2. แบบสอบถามสำหรับประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อสู่ความเป็นเลิศ (EdPEx) มาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร ครอบคลุม 6 หมวดกระบวนการ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ การหาคุณภาพเครื่องมือด้วยการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยใช้มาตรการ Member Checking เพื่อทวนสอบความถูกต้องของข้อมูลแทนการบันทึกเสียงเพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยค่าเฉลี่ย และความแตกต่าง วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Mean, S.D.)

การพิทักษ์สิทธิ

ผู้วิจัยได้ขอรับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์กับคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี โดยได้รับการพิจารณารับรองโครงการวิจัยภายใต้ใบรับรองจริยธรรมเลขที่ COA No. 0003/2569

ผลการวิจัย

1. ผลการออกแบบแผนบูรณาการแผนหน่วยงานและเกณฑ์คุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (EdPEx)

ผลการวิจัย พบว่า แผนหน่วยงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (EdPEx) มีเป้าหมายคือ มุ่งเน้นการสร้างความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน และบูรณาการระหว่างเกณฑ์ EdPEx ทั้ง 7 หมวด อันได้แก่ หมวด 1 การนำองค์กร (Leadership) หมวด 2 กลยุทธ์ (Strategy) หมวด 3 ลูกค้า (Customers) หมวด

4 การวัด วิเคราะห์และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis, and Knowledge Management) หมวด 5 บุคลากร (Workforce) หมวด 6 ระบบปฏิบัติการ (Operations Focus) และหมวด 7 ผลลัพธ์ (Results) เข้ากับแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสำนักส่งเสริมการเรียนรู้และบริการวิชาการ มีรายละเอียดการดำเนินงานดังนี้

1.1 การวิเคราะห์บริบทองค์กรและการนำองค์กร (หมวด 1 การนำองค์กร (Leadership)) ด้วยการวิเคราะห์โครงสร้างองค์กร (Organizational Profile) สำหรับใช้เป็นจุดเริ่มต้นเพื่อระบุความท้าทายเชิงกลยุทธ์ โอกาสเชิงกลยุทธ์ และความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ของ สสร. จากนั้นนำมาบูรณาการเข้ากับแผนงานโดยผู้นำระดับสูงของ สสร. ได้นำข้อมูลบริบทองค์กรมากำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ และค่านิยม เพื่อถ่ายทอดสู่การปฏิบัติ (Deployment) อย่างเป็นระบบ โดยสร้างบรรยากาศการทำงานที่มุ่งเน้นความสำเร็จและนวัตกรรม

1.2 การจัดทำและบูรณาการแผนกลยุทธ์ (หมวด 2 กลยุทธ์ (Strategy)) โดยจัดทำกลยุทธ์ด้วยการนำข้อมูลความต้องการของนักศึกษาและผู้รับบริการวิชาการ (หมวด 3 ลูกค้า (Customers)) รวมถึงการวิเคราะห์ความเสี่ยงและการพิจารณา ให้เห็นถึงโอกาสที่ผ่านการประเมินผลได้ผลเสียของความเสี่ยงอย่างรอบด้าน (Intelligent Risks) มาใช้จัดทำแผนกลยุทธ์ของ สสร. ปี 2566-2567 แล้วตั้งเป็นวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ (Strategic Objectives) โดยกำหนดเป้าประสงค์ของ สสร. ให้ตอบสนองความท้าทายและสร้างความสมดุลระหว่างความต้องการระยะสั้น (ผลประเมินรายปี) และความยั่งยืนระยะยาว จากนั้นนำแผนกลยุทธ์และเป้าประสงค์ไปถ่ายทอดแผนกลยุทธ์สู่แผนปฏิบัติการ

1.3 การถ่ายทอดแผนกลยุทธ์สู่แผนปฏิบัติการ โดยเชื่อมโยงแผน (Linkage) ด้วยการแปลงวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ไปสู่แผนปฏิบัติการ (Action Plans) ประจำปี 2566-2567 ทั้งระยะสั้นและระยะยาว จากนั้นจัดสรรทรัพยากร (Resource Allocation): จัดสรรงบประมาณ โครงสร้างพื้นฐาน และแผนด้านบุคลากร (Workforce Plans) (บูรณาการกับหมวด 5 การวัด วิเคราะห์ และลูกค้า (Customers)) ให้เพียงพอต่อการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการ จากนั้นกำหนดตัววัด (Performance Measures) โดยกำหนดตัวชี้วัด (KPIs) ที่ชัดเจนสำหรับแต่ละแผนปฏิบัติการ เพื่อใช้ติดตามความสำเร็จและคาดการณ์ผลการดำเนินการ (Performance Projections)

1.4 การขับเคลื่อนระบบงานและการจัดการข้อมูล (หมวด 4 การวัด วิเคราะห์และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis, and Knowledge Management) และหมวด 6 ระบบปฏิบัติการ (Operations Focus)) ด้วยการปฏิบัติการ (Operations) โดยนำแผนปฏิบัติการไปออกแบบหลักสูตรและบริการวิชาการ (หมวด 6)

ที่ตอบสนองความต้องการและเหนือความคาดหวังของลูกค้า (หมวด 3) โดยเน้นกระบวนการที่ชัดเจนและลดข้อผิดพลาดในการทำงาน แล้ววัดและการวิเคราะห์ (Measurement & Analysis) ด้วยการใช้กระบวนการจัดการโดยใช้ข้อมูลจริง (Management by Fact) เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานประจำวันและผลการดำเนินการตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์

1.5 การประเมินผลลัพธ์เพื่อการปรับปรุงแบบก้าวกระโดด (หมวด 7 ผลลัพธ์ (Results)) ประเมินผลลัพธ์ด้วยการประเมิน 4 มิติ (LeTCI: Le - Levels (ระดับผลงาน) T - Trends (แนวโน้ม) C - Comparisons (การเปรียบเทียบ) และ I - Integration (การบูรณาการ)) โดยนำผลการดำเนินงานในปี 2566-2567 มาวิเคราะห์ในมิติของระดับ (Level) แนวโน้ม (Trends) การเปรียบเทียบ (Comparisons) และการบูรณาการ (Integration) จากนั้นจัดทำเป็นวงจรการเรียนรู้ (Learning) โดยนำข้อค้นพบที่ได้จากการประเมิน (เช่น คะแนนที่เพิ่มขึ้นจาก 121.25 เป็น 181.25) มาทบทวนผลการดำเนินการ (Performance Review) เพื่อจัดลำดับความสำคัญของเรื่องที่ต้องปรับปรุงอย่างต่อเนื่องตามแนวทาง ADLI (Approach, Deployment, Learning, Integra)

2. ผลการศึกษาวเคราะห์ผลการนำเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (EdPEx) มาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ผลการนำเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อสู่ความเป็นเลิศ (EdPEx) มาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร

หมวดที่	กระบวนการตามเกณฑ์ EdPEx	ค่าเฉลี่ย (X)	ส่วนเบี่ยงเบน (S.D.)	ระดับ
1	การนำองค์กร (Leadership)	4.51	0.40	มากที่สุด
2	กลยุทธ์ (Strategy)	4.45	0.48	มาก
3	ลูกค้า (Customers)	4.58	0.51	มากที่สุด
4	การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้	4.05	0.62	มาก
5	บุคลากร (Workforce)	4.62	0.57	มากที่สุด
6	การปฏิบัติการ (Operations)	4.35	0.55	มาก

จากรายที่ 1 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานใน หมวดที่ 5 บุคลากร อยู่ในระดับความสำคัญสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.62) โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงาน รองลงมาคือ หมวดที่ 3 ลูกค้า (ค่าเฉลี่ย 4.58), หมวดที่ 1 การนำองค์กร (ค่าเฉลี่ย 4.51), หมวดที่ 6

การปฏิบัติการ (ค่าเฉลี่ย 4.31), หมวดที่ 2 กลยุทธ์ (ค่าเฉลี่ย 4.23) และ หมวดที่ 4 การวัดวิเคราะห์และการจัดการความรู้ (ค่าเฉลี่ย 4.05)

การบูรณาการและการสร้างนวัตกรรมการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEx ช่วยให้เกิดการทบทวนแผนการดำเนินงานทุกปีงบประมาณ โดยมีการสร้างนวัตกรรมผ่านการให้บุคลากรคิดค้นนวัตกรรมที่สอดคล้องกับงานของตนเอง และนำเข้าที่ประชุมเพื่อพิจารณาร่วมกัน การนำเกณฑ์ EdPEx มาใช้ปรับปรุงองค์กรผลการดำเนินงานของ สสร. มีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมโดยมีคะแนนผลการประเมินเพิ่มขึ้นจาก 121.25 คะแนน (ระดับ Brand 1) ในปีการศึกษา 2566 เป็น 181.25 คะแนน (ระดับ Brand 2) ในปีการศึกษา 2567 ซึ่งการจัดทำแผนบูรณาการช่วยลดข้อผิดพลาด เพิ่มความคล่องตัว และยกระดับความพึงพอใจของลูก้าได้จริง

การอภิปรายผล

1. การออกแบบแผนบูรณาการแผนหน่วยงานและเกณฑ์คุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (EdPEx) โดยพบว่ากรอบแบบ "แผนการบูรณาการการดำเนินงาน EdPEx ระดับหน่วยงาน" มุ่งเน้นการสร้าง ความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน และ การบูรณาการระหว่างเกณฑ์ EdPEx ทั้ง 7 หมวด เข้ากับแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการของสำนักส่งเสริมการเรียนรู้และบริการวิชาการ (สสร.) ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์บริบทองค์กรและการนำองค์กร (หมวด 1) 2) การจัดทำและบูรณาการแผนกลยุทธ์ (หมวด 2.1) 3) การถ่ายทอดแผนกลยุทธ์สู่แผนปฏิบัติการ (หมวด 2.2) 4) การขับเคลื่อนระบบงานและการจัดการข้อมูล (หมวด 4 และหมวด 6) 5) การประเมินผลลัพธ์เพื่อการปรับปรุงแบบก้าวกระโดด (หมวด 7) นั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของนางสาวปัทมา พุ่มทับทิม เรื่อง การศึกษาการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่าการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (EdPEx) และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ คือ หมวด 1 การนำองค์กร และหมวด 7 ผลลัพธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติตามเกณฑ์ (EdPEx) คือ หมวด 6 ระบบปฏิบัติการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ผลการศึกษาวิเคราะห์ผลการนำเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อสู่ความเป็นเลิศ (EdPEx) มาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานใน หมวดที่ 5 บุคลากร อยู่ในระดับความสำคัญสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.62) โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวนีย์ ศรีวิชา เรื่องการรับรู้และการมีส่วนร่วม

ของบุคลากรในการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อสู่ความเป็นเลิศ (EdPEx) ที่ว่า บุคลากรมีระดับการรับรู้ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.87) โดยมีผลการรับรู้เชิงนโยบายมีค่าสูงสุด และมีการรับรู้เชิงการปฏิบัติมีค่าต่ำสุด ระดับการมีส่วนร่วมภาพรวมอยู่ในระดับ มากเช่นกัน (ค่าเฉลี่ย 3.74) โดยมีผลการติดตามและประเมินผลเป็นมิติเดียวที่อยู่ในระดับปานกลาง การรับรู้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตำแหน่งงานและระยะเวลาใน การปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้และการมีส่วนร่วม ผลเชิงคุณภาพพบว่าการสื่อสาร องค์กร การสนับสนุนจากผู้บริหาร และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรเป็นปัจจัยส่งเสริมสำคัญ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลของการใช้เกณฑ์ EdPEx ระหว่างหน่วยงานสนับสนุนที่มีบริบทต่างกันหรือศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความยั่งยืนของวัฒนธรรมองค์กร EdPEx ในระยะยาว

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx) ในการปรับปรุงผลการดำเนินการขององค์กร กรณีศึกษา: สำนักส่งเสริมการเรียนรู้และบริการวิชาการ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชาย นาคนก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิกา อัมพข และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปณณรัตน์ วงศ์พัฒนานิภาส ที่ได้แนะนำให้การวิจัยนี้ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- เจนจบ หาญกลับ และ สุภัทรา เอื้อวงศ์. (2559). ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏ, 9(8), 491-501.
- ณัฐพล เนื่องขมภูสิริกวินท์, ครุฑทองพันธุ์ และ พรจิต อรัณยานนท์. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยทองสุข. วารสารวิจัยและพัฒนา, 13(2), 119-130.

- พัฒนพล แก้วยม. (2557). ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. รายงานการวิจัย, สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx) ฉบับปี 2558-2561. กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2567). แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ ฉบับปี 2566-2570. กรุงเทพฯ: กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- ปัทมา พุ่มทับทิม. (2567). การศึกษาการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- เสาวนีย์ ศรีวิชา. (2569). การรับรู้และการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อสู่ความเป็นเลิศ (EdPEx). วารสารวิจัยสายสนับสนุนราชมงคลพระนคร, 2(1), 26-44.